

Grindsted Kirke.

Søndag d. 20. januar 2019 kl. 9.30.

Egil Hvid-Olsen.

**Prædiken til 2. søndag efter helligtrekonger, Joh. 2,1-11,
1. tekstrække.**

Salmer.

DDS 414 "Den Mægtige finder vi ikke" (koral 479)

DDS 22 "Gådefuld er du, vor Gud!" (koral 439).

DDS 69 "Du fødtes på jord".

DDS 143 "Med den Enbårnes herlighed" (koral 437).

Altergang: DDS 438 + 439,1.

                              DDS 52 "Du, Herre Krist!".

DDS 435 "Aleneste Gud i Himmerig".

Tekstlæsninger.

Denne hellige lektie skrives i Anden Mosebog: På Sinajs bjerg sagde Moses til Herren: »Lad mig dog se din herlighed!« Herren svarede: »Jeg vil lade al min skønhed gå forbi dig, og jeg vil udråbe Herrens navn foran dig. Jeg viser nåde, mod hvem jeg vil, og forbarmer mig, over hvem jeg vil.« Men han sagde: »Du får ikke lov at se mit ansigt, for intet menneske kan se mig og beholde livet.« Og Herren sagde: »Her hos mig er der et sted; stil dig på klippen. Når min herlighed går forbi, stiller jeg dig i klippespalten og dækker med hånden for dig, til jeg er kommet forbi. Derefter tager jeg min hånd væk, så du får mig at se fra ryggen. Mit ansigt må ingen se.« (*Anden Mosebog 33,18-23*).

Epistlen skriver apostlen Paulus til romerne: Kærligheden skal være oprigtig. Afsky det onde, hold jer til det gode. Vær hinanden hengivne i broderkærlighed, kappes om at vise hinanden agtelse. Vær ikke tøvende i jeres iver, vær brændende i ånden, tjen Herren. Vær glade i håbet, udholdende i trængslen, vedholdende i bønnerne. Vær med til at hjælpe de hellige, når de har behov for hjælp. Læg vægt på at være gæstfrie. Velsign dem, der forfølger jer, velsign, og forband ikke. Glæd jer med de glade, græd med de grædende. Hold sammen i enighed. Stræb ikke efter det høje, men hold jer til det lave. (*Romberbrevet 12,9-16a*).

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Johannes: Den tredje dag var der bryllup i Kana i Galilæa, og dér var Jesu mor med; også Jesus og hans disciple var indbudt til brylluppet. Men vinen slap op, og Jesu mor sagde til ham: »De har ikke mere vin.« Jesus sagde til hende: »Hvad vil du mig, kvinde? Min time er endnu ikke kommet.« Hans mor sagde til tjenerne: »Gør, hvad som helst han siger til jer.« Der var dér seks vandkar af sten; de stod der efter jødernes regler for renselse og rummede hver

to til tre spande. Jesus sagde til dem: »Fyld karrene med vand.« Og de fyldte dem helt op. Og han sagde til dem: »Øs nu op og bær det hen til skafferen.« Det gjorde de så. Men da skafferen havde smagt på vandet, der var blevet til vin – han vidste ikke, hvor den kom fra, men det vidste de tjenere, som havde øst vandet op – kaldte han på brudgommen og sagde til ham: »Man sætter ellers den gode vin frem først, og når folk har drukket godt, så den ringere. Du har gemt den gode vin til nu.« Dette gjorde Jesus i Kana i Galilæa som begyndelsen på sine tegn og åbenbarede sin herlighed, og hans disciple troede på ham. (*Johannesevangeliet 2,1-11*).

Prædiken.

Ikke alt nyt er godt. Udviklingen kan gå så hurtigt, at den overhaler de nødvendige overvejelser om det forsvarlige i en bestemt kurs. I hele min levetid har der været røster fremme om, at robotter på et tidspunkt vil overtage magten. Denne frygt er blevet intensiveret i takt med, at kunstig intelligens bliver stadig mere udviklet. Endnu er man meget langt fra at udvikle robotter, der kan tænke, føle og ikke mindst planlægge som mennesker. Det er snarere risikoen for en fejlprogrammering, der skræmmer. Sker det, kan man pludselig stå med en hær af robotter, der går amok; ikke af ondskab, men fordi de er programmeret til det. Dette vil også åbne helt nye perspektiver for terrorister, der bevidst vil kunne fejlprogrammere en bestemt type robotter. Endnu ville det ikke være noget, der kunne true hele menneskeheden, men på længere sigt kan det gå gruelig galt. Med hensyn til kunstig intelligens kan vi altså stadig nå at trække i nødbremsen og styre udviklingen.

Alligevel har teknikken fået ikke så lidt magt. Tænk bare på, hvordan hackere kan påvirke resultatet af et valg, eller hvordan computervira placeret centrale steder kan

lukke sundhedsvæsenet eller vandforsyningen ned. Jeg kan huske, at stormen i december 1999 medførte, at en lang række landmænds malkemaskiner satte ud, så brugen af antibiotika steg eksplosivt, fordi køernes yvere blev betændte. Et så simpelt eksempel viser, hvor skrøbelig vores infrastruktur er.

Hver især har vi også en tendens til at give os teknikken i vold. Manges kontakt til andre mennesker er større på de sociale medier end ansigt til ansigt. Når det tager overhånd, fører det problemer med sig, fordi man kun relaterer sig til den virkelighed, man ser på skærmen; en virkelighed, der er vinklet på en bestemt måde, og af og til direkte konstrueret. Således kan man ende med at leve på kanten af virkeligheden.

Når man præsenteres for noget nyt, har man det med først at blive imponeret. Jeg kan stadig få mine gamle forældre til at udbryde: ”Jamen, det er da fantastisk”, når jeg viser dem, hvad en bestemt app kan hjælpe med. Industrialiseringen har bragt den ene iøjnefaldende opfindelse efter den anden med sig, og de seneste 150 års generationer tilhører de mennesker, der har oplevet de mest omvæltende forandringer gennem hele menneskehedens historie. Som følge af dette er omstillingsparathed blevet et plusord. Vi skal være klar til konstant at forholde os til nye muligheder, hvilket ofte udgør en regulær stressfaktor. Udviklingen truer med at lade dem, der ikke springer på toget, stå tilbage på perronen som menneskeligt affald, der kun er til besvær. For dem er alt nyt bestemt ikke godt.

Dog kan noget af det nye vise sig at være bedre end forventet. Vi benytter dagligt opfindelser, som vi nødtigt ville undvære. Tænk bare på moderne toiletter fremfor lokummer, telefoner fremfor breve og biler fremfor gåben.

Også på Jesu tid var man skeptisk overfor det nye. Selvom der var meget ved det gamle, man ikke var fuldt ud tilfreds med, vidste man dog, hvad man havde, og det var der en hvis tryghed ved. Hvad det nye bragte med sig, kunne man derimod ikke vide, og denne uvished var utryg.

Jeg sagde før, at industrialiseringen har ført historiens største omvæltninger med sig, men der er en undtagelse, der bekræfter reglen. Denne undtagelse stod Jesus for. At han bragte noget nyt med sig, blev straks helt tydeligt. Faktisk er det, hvad historien om brylluppet i Kana beskriver. Miraklet finder sted i begyndelsen af Johannesevangeliet og fungerer således som en indledende markering af, at hovedpersonen vitterlig ikke er hvem som helst. Det lader oven i købet til, at han er så speciel, at han endnu ikke selv har vænnet sig til tanken. Da hans mor beder ham om at bruge sine evner og skaffe noget mere vin, svarer han respektløst: ”Hvad vil du mig, kvinde? Min time er endnu ikke kommet.” Alligevel gør han noget ved sagen. Måske tænker han, at det ville være en skam ikke at hjælpe værten ud af kniben, når nu han har midlerne til det. Under alle omstændigheder beder han tjenerne, der netop har rensset de kar, der blev brugt til den rituelle renselse forud for et måltid, om at fylde dem med vand. Tjenerne gør, som de får besked på. Det samme gør de, da Jesus siger, at de skal øse noget af det op i et krus og lade skafferen smage på det. Da det er gjort, udbryder skafferen sandsynligvis det samme, som hvis han var blevet præsenteret for en splinterny opfindelse: ”Det var dog fantastisk!” Hurtigt, og dog uden at skabe for megen opmærksomhed, går han over til brudgommen og spørger, hvorfor han først serverer den gode vin nu. Normalt serverer man kvalitetsvinen i begyndelsen, og når så gæsterne er i tilstrækkeligt opløftet humør, går man over til den ringere og billigere. Brudgommen aner ikke, hvad skafferen taler om, men bliver glad, da han opdager, at der alligevel er vin nok til resten af festen - tilmed en fortrinlig vin.

Ikke alt nyt er godt, men ofte viser det nye sig at være bedre end forventet. Vinen ved brylluppet i Kana gik fra at være god til bedre. Det var jo vældig godt for værten, men historien ville være temmelig ligegyldig, hvis det var alt, hvad vi skulle få ud af den.

Med vinunderet henvises der til det nye og forandrende, Jesus bragte med sig. De kar, den nye vin blev øst op af, var tæt forbundne med den gamle levevis, hvor Moseloven satte rammerne for, hvordan livet skulle leves. Men indholdet gjorde selskabet

løssluppet. Vinen løsnede de stramme tøjler og gjorde gæsterne lidt mere imødekommende. Måske faldt nogle stykker hinanden om halsen, mens andre lo hjerteligt af det, der tidligere havde adskilt dem. De lagde forbeholdene på hylden og betragtede hinanden med nye øjne. På den måde anskueliggjorde de, hvilken forandring Jesus indførte i troens indhold. Han gik fra lov til evangelium, fra dom til tilgivelse, fra jødedom til kristentro.

I den gammeltestamentlige tekst, som jeg læste fra alteret i begyndelsen af gudstjenesten, hørte vi om Moses, der bad Gud om at få lov at se ham. Imidlertid oplyses han om, at det er livsfarligt at få Guds ansigt at se. Derfor imødekommer han kun delvist Moses' ønske. Gud vil ikke risikere at slå sin budbringer ihjel og placerer derfor Moses i en klippespalte, hvor udsynet er begrænset, hvorefter han dækker resten med sin hånd, indtil han har passeret spalten. Alt, hvad Moses kan se, er altså indersiden af Guds hånd, der lukker spalteåbningen og derfor ikke er oplyst. Det får Moses næppe meget ud af - men han beholder livet.

Helt anderledes forholder det sig med Jesus. I Kolossenserbrevet beskrives han som ”den usynlige Guds billede”. I mennesket Jesus har Gud ladet sig føde og dermed også ladet sig komme til syne. I Jesus kunne mennesker se Gud, og det uden af falde døde om. Han havde forandret sindelag, idet han ikke længere ville holde sig på afstand af sine skabninger, men derimod være dem så nær, at de og alle kommende generationer kunne få del i budskabet om, at de var og er hans elskede børn.

Ganske vist er en del af Gud stadig skjult, for der er hændelser, vi ikke forstår og må undre os over, at Gud ikke griber ind overfor. I århundreder har kristne søgt svar på, hvorfor der for eksempel finder naturkatastrofer sted, hvis Gud er god. Indtil videre har intet svar været fyldestgørende, for svaret fortaber sig i det mørke, der omgiver den skjulte Gud. I stedet for at stirre blindt ind i mørket, kan vi vende os mod den del af Gud, han åbenbarede i Jesus Kristus. Her forsikrede han os om sin kærlighed og løsnede os fra de strenge regler, der var givet i Moseloven.

I Jesus Kristus vender Gud alt på hovedet. Ikke nok med, at han gik fra at være skjult til at være i hvert fald delvis åbenbaret. Han gik også fra at være ophøjet til nedbøjet. Han lod sig arrestere, torturere og korsfæste. Selv døden tog han på sig, så han kunne fastholde sin forbindelse til os, når livet slutter.

Hans budskab var helt igennem glædeligt. Men det var også så nyt, at det i hans samtid blev forstået som direkte revolutionært. Guds budskab modsagde den autoritet, magthaverne besad. Derfor havde de kun Jesu udslettelse for øje. Hvad de ikke var opmærksomme på var, at han netop sejrede, da han døde. Dermed havde han ydet det ultimative offer; umisforståeligt fastslået sin selvopofrende kærlighed til sine skabninger.

Det nye, Jesus bragte med sig, var altså langt bedre, end nogen af hans samtidige forestillede sig.

Ikke alt nyt er godt. Det står stadig fast. Ind imellem ligger det gode gemt i det gamle. Det er netop tilfældet med det kristne budskab, der forbliver godt og faktisk er så omvæltende, at det virker nyt for enhver generation, der tager sig tid til at lytte til det. Gør man det, kan man beruses, som hvis man havde drukket den gode vin, der blev serveret til festen i Kana.

Amen.